

**UCHWAŁA NR XII/77/25
RADY GMINY KAMPINOS**

z dnia 27 stycznia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kampinos na lata 2025-2027**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465, 1572, 1907, 1940), oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r., poz. 1939), uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kampinos na lata 2025-2027, którego treść stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kampinos.

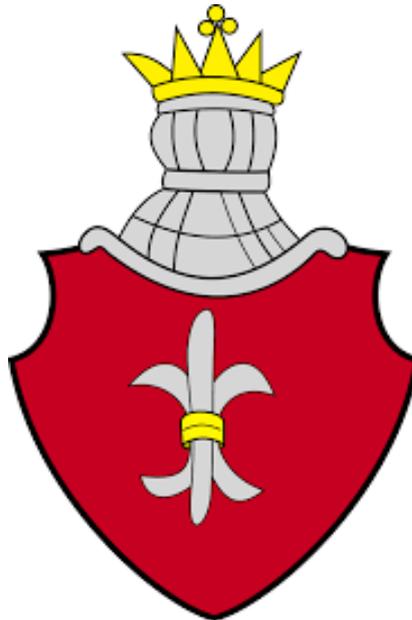
§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2025 roku.

Przewodnicząca Rady Gminy

Agnieszka Błażejewska

Załącznik
do Uchwały Nr XII/77/25
Rady Gminy Kampinos
z dnia 27 stycznia 2025 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA
GMINY KAMPINOS
NA LATA 2025-2027**

I. Wstęp

Alkoholizm, narkomania, uzależnienia behawioralne stanowią wyzwania cywilizacyjne o zasięgu globalnym. Powodują stały wzrost problemów społecznych, stwarzają zagrożenia i obniżają ogólny poziom zdrowia społeczeństwa. Powiązane z nimi są m.in. problemy przemocy domowej, ubóstwo i wykluczenie społeczne.

Problematyka uzależnienia nie ogranicza się jedynie do samego faktu uzależnienia bądź zagrożenia uzależnieniem. To problem, który zaburza całość funkcjonowania danej rodziny. Organizując pomoc należy mieć na uwadze zarówno osoby uzależnione jak i członków rodziny, którzy zmagają się z uzależnieniem bliskiej osoby. Koniecznym jest, aby wszelkie działania profilaktyczne w dalszym ciągu były kierowane do dzieci i młodzieży, którzy w okresie dorastania mogą być szczególnie podatni na negatywne wpływy otoczenia. Należy również zauważyć, że deficyty jednej grupy społecznej, zakłócają funkcjonowanie całej społeczności lokalnej. Konieczne jest zatem traktowanie problemu alkoholizmu, narkomanii i uzależnień behawioralnych w kontekście szeroko pojętej polityki społecznej.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii oraz integracji społecznej należy do zadań własnych gminy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kampinos (zwanej w dalszej treści „gminą”) na lata 2025-2027 określa cele i zadania w zakresie profilaktyki oraz rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, narkotyków oraz występowania uzależnień behawioralnych. Program został opracowany zgodnie z treścią ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia. Jest on także częścią Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kampinos. Program ten jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań profilaktycznych oraz naprawczych, zmierzających do ograniczenia spożycia alkoholu i narkotyków oraz do ograniczenia występowania uzależnień behawioralnych wśród mieszkańców Gminy Kampinos.

Sposoby realizacji zadań ujętych w programie dostosowane są do potrzeb i możliwości ich realizacji w gminie, w oparciu o posiadane zasoby. Działania zaproponowane w ramach gminnego programu nastawione są na zapobieganie i ograniczenie występowania problemów związanych bezpośrednio z używaniem alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz wynikających z uzależnień behawioralnych. Gminny program obejmuje działania profilaktyczne oraz pomocowe skierowane do dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców gminy. Problematyka uzależnień wymaga podejścia interdyscyplinarnego, a wszelkie podejmowane w jej ramach działania powinny mieć charakter długofalowy.

II. Wyjaśnienie podstawowych pojęć oraz przedstawienie zjawiska uzależnienia od alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych

„Uzależnienia - medyczne zaburzenie zdrowia, stan psychologicznej albo psychicznej i fizycznej zależności od jakiegoś psychoaktywnego środka chemicznego, przejawiający się okresowym lub stałym przymusem przyjmowania tej substancji w celu uzyskania efektów jej działania lub uniknięcia przykrych objawów jej braku (abstynencyjne objawy).

Motywy skłaniającym do rozpoczęcia przyjmowania środków uzależniających jest ich działanie: rozluźniające (uspokajające, nasenne, przeciw lękowe, przeciwbólowe), stymulujące (aktywizujące, dopingujące, poprawiające samopoczucie, podwyższające intensywność przeżywania, zmniejszające łaknienie), halucynogenne (zmieniające intensywność spostrzegania i myślenia lub zniekształcające je, zmieniające stan świadomości). Rozwój uzależnienia jest zależny od wielu czynników, m.in. od

specyficznych właściwości substancji uzależniającej, fizjologicznych właściwości organizmu (warunkujących szybkość powstawania uzależnienia), cech osobowości sprzyjających działaniu substancji uzależniającej (bierność, niesamodzielność) i czynników środowiskowych ułatwiających kontakt z takimi substancjami (słabość więzi rodzinnych, brak perspektyw życiowych, presja grup subkulturowych, pochopne zastosowanie leku).

Leczenie jest długotrwałe i trudne, wymaga wytrwałości ze strony uzależnionych i leczących. Liczne programy leczniczo-rehabilitacyjne są dostosowane do typu i fazy rozwoju uzależnienia, zwykle obejmują okresy: detoksykacji (eliminowanie objawów odtrucia i abstynencyjnych), reorientacji (budowanie motywacji do leczenia), rehabilitacji (uczenie się nowych wzorców życia bez środków uzależniających).”

1. Problem alkoholowy

„Alkohol jest jednym z najczęściej przyjmowanych środków uzależniających na świecie. W Polsce głównym środkiem uzależniającym jest alkohol etylowy. Liczbę osób wymagających leczenia i rehabilitacji szacuje się w Polsce na ok. 30 tysięcy.”

Choroba alkoholowa - to przewlekła, nieuleczalna choroba wywołana uzależnieniem od alkoholu, przebiegająca z nawrotami. Jej konsekwencje zdrowotne dotyczą nie tylko samego chorego, ale również i jego najbliższych, co wyraźnie ją różni od innych chorób przewlekłych.

Objawy choroby alkoholowej:

- subiektywne poczucie przymusu sięgania po alkohol
- koncentrowanie całego swojego życia wokół picia
- nawroty picia po próbach podejmowania abstynencji
- ograniczenie zachowań oraz reakcji związanych ze spożywaniem alkoholu
- zmiana tolerancji na napoje alkoholowe
- objawy abstynencyjne
- poczucie niemożności rozstania się z alkoholem na zawsze
- pragnienie picia kontrolowanego oraz nadzieja na zapanowanie nad alkoholizmem.

Nadużywanie alkoholu prowadzi do wielu negatywnych skutków zdrowotnych oraz społecznych. Skutkiem zdrowotnym może być nieprawidłowe funkcjonowanie wątroby, np. rozwój stłuszczenia wątroby, czy też marskość, a uszkodzenie organu jest nieodwracalne, (można je spowolnić lub zatrzymać, podejmując odpowiednie leczenie).

Częste upijanie się ma wpływ również na układ krążenia oraz system nerwowy, gdyż może prowadzić do: uszkodzeń komórek nerwowych, udaru mózgu, otępienia, zaburzeń w pracy mięśnia sercowego, choroby wieńcowej, zawału serca, nadciśnienia tętniczego krwi. Wzrasta również ryzyko wystąpienia zaburzeń hormonalnych, chorób immunologicznych oraz nowotworów (w szczególności przełyku, krtani, gardła, języka oraz jelita grubego). Skutki alkoholizmu można także zaobserwować w wielu innych sferach, zwłaszcza rodzinnej, zawodowej oraz społecznej. Alkohol często staje się również przyczyną przemocy psychicznej lub fizycznej, może doprowadzić do rozpadu małżeństwa, utraty przyjaciół, itp. Osoba uzależniona w oczach pracodawcy przestaje być odpowiedzialnym pracownikiem, co może doprowadzić do utraty pracy. Ponadto skutkiem spożywania alkoholu mogą być też konflikty z prawem. Pod wpływem alkoholu pijący często wdają się w bójki, biorą udział w napaściach ulicznych, a nawet zdarza im się siadać za kierownicę samochodu, niekiedy ze śmiertelnym skutkiem.

2. Narkomania

Narkotyk - w języku potocznym jest określany wymiennie jako substancja psychoaktywna, środek odurzający, używka. W psychologii aktualnie obowiązującym nazewnictwem jest substancja psychoaktywna. W medycynie „narkotykami” określa się te substancje, które działają m.in.

przeciwbólowo poprzez określone receptory mózgowe (opiodowe). Z kolei pojęcie narkomanii wywodzi się od słowa „narcos” co oznacza odurzenie, senność, uśpienie.

Substancje psychoaktywne:

- wpływają na centralny układ nerwowy
- przyjmowane są w celu doznania przyjemności, zmiany świadomości, uzyskania określonego nastoju, przeżycia ekstremalnych doznań
- wpływają na organizm człowieka powodując w różnym stopniu zmiany psychiczne (np. euforię, zmieniony odbiór rzeczywistości, iluzje, omamy, zaburzenia pamięci) oraz fizyczne (np. wzrost ciśnienia krwi, przyspieszenie tętna, pobudzenie)
- przewlekłe przyjmowane mogą prowadzić do uzależnienia, które często nazywane też jest narkomanią czy toksykomanią
- mają pochodzenie naturalne lub syntetyczne

Często, szczególnie w publikacjach popularnych są dzielone na tzw. narkotyki miękkie (jako bezpieczne, mało szkodliwe) oraz twarde (niebezpieczne, groźne). Za „narkotyk miękką” uznawana jest np. marihuana. Określenia te są mylące, nieprawdziwe, dają złudne poczucie bezpieczeństwa np. przy stosowaniu marihuany.”

Narkomania - stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich.

Objawy uzależnienia od narkotyków, w zależności od zażywanej substancji psychoaktywnej mogą być nieco inne. Symptodem świadczącym o zażywaniu narkotyków może być zmiana sposobu bycia, środowiska, stylu ubierania się. Osoby uzależnione często oddalają się od przyjaciół i rodziny, mają problemy w kontaktach z otoczeniem, stają się drażliwe, nerwowe, zaniedbują codzienne obowiązki (szkolne, zawodowe, domowe). Podstawowym objawem uzależnienia jest niekontrolowany przymus sięgania po substancje odurzające (psychoaktywne). Uzależniony traci kontrolę nad przyjmowanymi narkotykami, mimo starań nie jest w stanie utrzymać abstynencji.

Narkomania prowadzi do wielu szkód zdrowotnych (psychicznych i fizycznych) oraz społecznych. Zażywanie narkotyków zaburza funkcjonowanie poszczególnych narządów w ludzkim organizmie. Środki psychoaktywne zwiększają prawdopodobieństwo wystąpienia udaru mózgu, zawału serca, spadku odporności, uszkodzenia wątroby, nerek, a także powstania zakrzepów w żyłach. Narkomani mają również problem z obniżeniem płodności oraz spadkiem libido. Osoby przyjmujące narkotyki dożylnie są też bardziej narażone na zarażenie groźnymi chorobami jak WZW typu C oraz wirus HIV. Zazwyczaj uzależnienie od narkotyków widać w wyglądzie. Osoby uzależnione są osłabione, blade oraz tracą na wadze. Często też występuje u nich przewlekły katar, kaszel oraz krwawienia z nosa. Narkotyki nie pozostają bez wpływu na sferę psychiczną. Środki psychoaktywne mogą powodować zaburzenia osobowości, stany lękowe, a nawet depresję. Narkomanii mogą towarzyszyć również zaburzenia pamięci, nerwice, ostra lub przewlekła psychoza, a także zaburzenia o charakterze seksualnym.

W zależności od rodzaju przyjmowanych środków może się pojawić nadmierne pobudzenie, agresja i drażliwość, jak i apatia bądź przygnębienie. Dodatkowo osoby zażywające narkotyki często popadają w konflikty z prawem. Karalne jest nie tylko rozprowadzanie narkotyków czy ich produkcja, ale też ich posiadanie. Ponadto głód narkotykowy często popycha osoby uzależnione do kradzieży i innych przestępstw. Narkotyki zmieniają ludzi. Tracą oni zdolność do samodzielnego funkcjonowania, zaniedbują obowiązki. Często dochodzi do zaburzenia lub całkowitego zerwania więzi rodzinnych czy bezrobocia.

3. Uzależnienia behawioralne

Uzależnienie behawioralne (czynnościowe) – zespół objawów związanych z utrwalonym, wielokrotnym powtarzaniem określonej czynności (lub grupy czynności) w celu uzyskania takich stanów emocjonalnych jak przyjemność, euforia, ulga, uczucie zaspokojenia.

Przykłady uzależnień behawioralnych: patologiczny hazard, uzależnienie od komputera/sieci internetowej, pracoholizm, zakupoholizm, uzależnienie od ćwiczeń fizycznych, uzależnienie od telefonu komórkowego, kompulsywne objadanie się.

Przykładowe objawy mogące świadczyć o uzależnieniu behawioralnym od hazardu:

- wydawanie coraz większej ilości pieniędzy na hazard
- potrzeba gry, aby osiągnąć pożądaną poziom ekscytacji
- trudności w ograniczaniu lub rzucaniu hazardu
- uczucie niepokoju lub irytacji podczas próby ograniczenia lub rzucenia grania
- uporczywe, częste myśli o hazardzie takie jak planowanie zakładów, myślenie o wcześniejszych doświadczeniach z hazardem i opracowywanie strategii, jak zdobyć więcej pieniędzy na grę
- powrót do hazardu w sytuacji przygnębienia
- kontynuowanie hazardu nawet po utracie pieniędzy przy próbie wyjścia na tzw. „zero”
- ponoszenie konsekwencji finansowych lub społecznych w wyniku uprawiania hazardu.

Uzależnienia behawioralne, w zależności od rodzaju, prowadzą do poważnych konsekwencji zarówno psychicznych, fizycznych jak i społecznych. Leczenie ich polega na:

- psychoterapii uzależnień – tj. procesie, w którym uczestniczy grupa specjalistów, którego celem jest m.in. uświadomienie sobie przez osobę uzależnioną mechanizmów chorobowych, zmiana destrukcyjnych nawyków, nauka konstruktywnych sposobów radzenia sobie z emocjami
- uczestnictwie osoby uzależnionej w grupie samopomocowej.
- farmakoterapii, która może mieć swoje zastosowanie w sytuacjach, kiedy nasilenie objawów u pacjenta w sposób znaczny utrudnia mu uczestnictwo w w/w formach leczenia. Stanowi środek doraźny, wspierający proces terapii.

Organy jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań na rzecz ograniczania spożycia napojów alkoholowych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, usuwania następstw nadużywania alkoholu oraz przeciwdziałania narkomanii. Zapobieganie alkoholizmowi i narkomanii wykonuje się głównie poprzez: działalność wychowawczą, informacyjną, edukacyjną i profilaktyczną; leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych; ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych; zapobieganie przemocy w rodzinie; tworzenie optymalnych warunków do zaspokajania potrzeb, co wpływa na powstrzymywanie się od używania środków psychoaktywnych.

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, określają obowiązek organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożywania środków psychoaktywnych, a także wspierania przedsięwzięć temu służących. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2027 jest kontynuacją działań realizowanych w tym zakresie od kilku lat na terenie Gminy Kampinos. Zaplanowane działania są udoskonalane, oparte na doświadczeniu wcześniejszych działań, po to by realizacja jego celów przynosiła wymierne korzyści dla poszczególnych grup mieszkańców naszej gminy. Planowane działania opierają się na podstawach

finansowych określonych w przyjętym na dany rok budżecie Gminy Kampinos oraz istniejącej infrastrukturze organizacji i podmiotów, które w okresie realizacji programu są w stanie zapewnić realizację przyjętych zadań. Jest zbudowany w oparciu o realistyczne rozeznanie potrzeb oraz możliwości gminy.

Zadania ujęte w programie finansowane będą z dochodów budżetowych uzyskanych z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Raport z wykonania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii i efektów jego realizacji przedkładany jest Radzie Gminy w terminie do 31 marca następnego roku.

III Postanowienia ogólne

1. Podstawa prawna

Podstawę prawną podejmowanych działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w gminie stanowi:

1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024, poz. 1465 ze zm.)
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151)
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r., poz. 1939).
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. 1673).
5. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 ze zm.)
6. Ustawa o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015 r. (Dz. U. z 2024 r., poz. 1670).
7. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r., poz. 1870).

Realizacja zadań zaplanowanych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kampinos na lata 2025-2027 opiera się na współpracy z niżej wymienionymi podmiotami:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Urząd Gminy Kampinos;
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Kampinosie;
- Zespół Szkolno – Przedszkolny z Oddziałami Integracyjnymi w Kampinosie;
- Posterunek Policji w Kampinosie oraz Komenda Powiatowa Policji w Starych Babicach;
- Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Medicor” w Kampinosie;
- Sąd Rejonowy w Grodzisku Mazowieckim;
- Prokuratura Rejonowa w Grodzisku Mazowieckim;
- oraz inne podmioty, którym zlecane będą zadania GKRPA.

Koordynacją realizacji zadań Programu zajmuje się Przewodniczący GKRPA w Kampinosie. Jednostką odpowiedzialną za realizację zadań programu jest Urząd Gminy Kampinos.

2. Diagnoza problemów uzależnień na terenie gminy Kampinos

Szkodliwe używanie alkoholu oraz narkotyków powoduje szkody zdrowotne i społeczne; naruszenie zasad bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie.

Problemy związane z alkoholem oraz innymi substancjami psychoaktywnymi powodują wysokie koszty ekonomiczne ponoszone przez państwo. Konieczne staje się podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia popytu i podaży środków, oraz realizacja zadań mających na celu redukcję szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania substancji psychoaktywnych. Działania te powinny być realizowane na poziomie regulacji prawnych i działań lokalnych.

Gmina Kampinos liczy 4322 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2024 r.).

1. Punkty sprzedaży alkoholu stan na 30.12.2024 r.

Na terenie gminy Kampinos znajduje się ogółem 12 punktów sprzedaży alkoholu w tym:

- w dwóch z nich z konsumpcją na miejscu
- sprzedaż piwa w 12 punktach
- sprzedaż alkoholu do 18% w 10 punktach
- sprzedaż alkoholu powyżej 18% w 9 punktach.

Pomoc osobom potrzebującym pomocy w kwestii uzależnień na terenie gminy Kampinos świadczona jest przez specjalistów w ramach pracy Punktu Konsultacyjnego tj.: psycholog, terapeuta ds. uzależnień, doradca rodzinny, prawnik, pracownik socjalny.

IV. Cele programu

Głównym celem Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2025-2027 jest kontynuacja wielokierunkowych działań na rzecz zapobiegania uzależnieniom od substancji psychoaktywnych oraz przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym w społeczności lokalnej, rozwoju systemu wsparcia dla osób uzależnionych/zagrożonych uzależnieniem i ich bliskich oraz ograniczanie szkód zdrowotnych, społecznych i zaburzeń życia rodzinnego, których źródłem jest używanie ww. środków, a także niekontrolowana potrzeba wykonywania danego zachowania mimo świadomości jego negatywnych konsekwencji.

Celem programu jest zmniejszenie rozmiarów problemów związanych ze zjawiskiem nadużywania alkoholu i narkomanii, skuteczna ochrona mieszkańców, a szczególnie młodego pokolenia przed używaniem narkotyków i alkoholu, podniesienie świadomości społecznej mieszkańców Gminy Kampinos oraz budowanie wsparcia dla działań na rzecz zdrowia publicznego poprzez:

1. Opóźnianie inicjacji alkoholowej, narkotykowej, tytoniowej oraz wzrost świadomości społecznej w obszarze uzależnień, w tym behawioralnych;
2. Pomoc osobom i rodzinom zmagającym się z problemami wywołanymi uzależnieniami (dzieci i osoby dorosłe), wsparcie w sytuacji kryzysu i bezradności;
3. Udzielanie pomocy osobom uzależnionym w procesie zdrowienia, w tym integracja społeczna i zawodowa osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem;
4. Ograniczanie dostępności środków psychoaktywnych, w tym przerwanie procesu ich używania u młodzieży eksperymentującej i używającej szkodliwie;
5. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych i narkomanii na terenie Gminy Kampinos;
6. Zmniejszanie rozmiarów aktualnie istniejących problemów;

7. Wspieranie działalności w powyższym zakresie organizacji społecznych i pozarządowych, organizacji kościelnych i innych związków wyznaniowych oraz poprawa warunków sprzyjającym tym działaniom;
8. Oddziaływanie na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielanie pomocy ich rodzinom.

V. Zadania, harmonogram i sposób ich realizacji programu

Większość zadań realizowanych na poziomie gminy, zgodnie z w/w ustawami, w obszarze profilaktyki szczególnie uniwersalnej i edukacji społecznej jest wspólnych, a ich odbiorcami są te same lub pokrewne grupy osób. Obecne podejście do profilaktyki, leczenia i rehabilitacji musi zakładać kontekst wszystkich uzależnień ze względu na upowszechniające się wzory łączenia substancji i przenoszenia uzależnień. Główne zadania programu w szczególności obejmować będą:

Zadanie 1

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz osób zagrożonych uzależnieniem.

Termin realizacji – na bieżąco w każdym roku realizacji programu

1. Prowadzenie i finansowanie Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla osób uzależnionych, współuzależnionych, nieradzących sobie z emocjami, ofiar i sprawców przemocy oraz ich rodzin w tym:
 - a) udzielanie specjalistycznej pomocy oraz udzielanie wsparcia osobom dotkniętym problemem alkoholowym oraz porady dla rodzin osób uzależnionych od alkoholu lub narkotyków,
 - b) udostępnianie rodzinom osób uzależnionych pełnej informacji dotyczącej placówek leczenia odwykowego, możliwości podjęcia leczenia i sposobów kierowania na leczenie,
 - c) zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych zakup sprzętu oraz materiałów do działalności Punktu,
 - d) rozpowszechnianie informacji o możliwościach korzystania z ochrony przed przemocą,
 - e) finansowanie zatrudnienia specjalistów w zakresie pomocy psychologicznej i terapeutycznej,
2. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
 - a) podejmowanie działań przez Komisję w celu zmotywowania do leczenia odwykowego osób uzależnionych od alkoholu,
 - b) podejmowanie czynności zmierzających do zastosowanie wobec osób uzależnionych od alkoholu, obowiązku poddania się leczeniu w zakładach leczenia odwykowego,
 - c) kierowanie na badanie stwierdzające stopień uzależnienia,
 - d) kierowanie wniosków do Sądu o zastosowanie obowiązku leczenia,
 - e) finansowanie orzecznictwa biegłych upoważnionych do wydawania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
 - f) opracowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii,
 - g) opiniowanie podań o wydanie zezwolenia na sprzedaż alkoholu.
3. Współpraca z Ośrodkami Terapii Uzależnień i Współuzależnień.
4. Organizacja zajęć edukacyjnych i profilaktycznych w celu reintegracji osób uzależnionych od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Termin realizacji - na bieżąco w każdym roku realizacji programu

1. Wsparcie finansowe programów kierowanych do osób uzależnionych i współuzależnionych – wyjazdów terapeutycznych indywidualnych i grupowych oraz rodzinnych.
2. Kontynuowanie współpracy z Pedagogami Szkolnymi i wychowawcami oraz udostępnianie materiałów edukacyjnych w zakresie zapobiegania zjawiskom agresji i przemocy w szkole.
3. Kierowanie osób zainteresowanych do Punktu Konsultacyjnego celem uzyskania fachowej pomocy.
4. Organizowanie oraz dofinansowanie bieżącej działalności świetlic profilaktyczno – wychowawczych na terenie Gminy Kampinos dla dzieci i młodzież z rodzin dysfunkcyjnych w tym:
 - a) organizowanie i finansowanie zajęć profilaktyczno – wychowawczych;
 - b) finansowanie zatrudnienia pracowników merytorycznych w świetlicy profilaktyczno – wychowawczej,
 - c) finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych dla wychowawców świetlicy, którzy są zatrudnieni lub którzy deklarują gotowość podjęcia pracy,
 - d) dofinansowanie wyposażenia świetlicy.
5. Organizacja i finansowanie zajęć dla rodziców mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych, społecznych oraz przygotowujących rodziców do wychowywania dzieci bez przemocy i alkoholu.
6. Dofinansowanie świadczeń i usług związanych z profilaktyką alkoholową, narkotykową, współpraca z placówkami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii.
7. Zakup i dystrybucja materiałów, ulotek, broszurek i książek na temat uzależnień.
8. Wspieranie działalności grup wsparcia, finansowanie przejazdu i pobytu na spotkaniach trzeźwościowych.
9. Tworzenie warunków zaspokajania potrzeb kulturalnych dla osób uzależnionych, osób współuzależnionych a także zagrożonych wykluczeniem społecznym.
10. Wspieranie działań profilaktycznych polegających na organizowaniu lub współorganizacji lokalnych imprez profilaktycznych o charakterze kulturalno - rozrywkowym, sportowym, rozbudowa placów zabaw, boisk sportowych itp. Dofinansowanie kosztów transportu, biletów, materiałów i innych wydatków, z którymi wiąże się realizacja programów profilaktycznych.
11. Organizowanie konsultacji psychologicznych, edukacyjnych w przedmiocie uzależnienia i współuzależnienia

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Termin realizacji – na bieżąco w każdym roku realizacji programu

1. Organizowanie oraz finansowanie szkoleń przygotowujących do realizacji programów profilaktyczno – wychowawczych dla realizatorów programów.
2. Organizowanie oraz finansowanie programów profilaktyczno – wychowawczych w Szkole Podstawowej.
3. Prowadzenie lokalnych i udział w regionalnych oraz ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych na temat czynników ryzyka oraz sposobów zapobiegania i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii wśród lokalnej społeczności.
4. Udział w szkoleniach, konferencjach, forach o tematyce uzależnień.
5. Zakup materiałów edukacyjnych /typu ulotki/ i ich kolportaż wśród młodzieży, sprzedawców napojów alkoholowych, pracowników służby zdrowia, pracowników pomocy społecznej, nauczycieli, rodziców, policjantów, samorządowców, rodzin z problemami alkoholowymi, ofiar przemocy, kierowców itp.
6. Zakup książek, programów profilaktycznych, czasopism dla potrzeb pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą w szkołach i świetlicach.
7. Współfinansowanie organizacji wycieczek, kolonii, półkolonii, obozów terapeutycznych z programem profilaktyki alkoholowej lub narkomanii dla dzieci i młodzieży, organizowanych przez Szkoły, Świetlice profilaktyczno – wychowawcze oraz parafie.
8. Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej skierowanej do osób dorosłych.
9. Dożywanie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach profilaktyczno – wychowawczych w świetlicach.
10. Organizacja i finansowanie imprez sportowo-kulturalnych ukierunkowanych na popularyzację zdrowego stylu życia, wolnego od alkoholu i narkotyków, organizowanych przez szkoły, instytucje kultury lub we współpracy z jednostką samorządu terytorialnego (np. konkursy, zawody, warsztaty, spektakle teatralne i profilaktyczne).
11. Dofinansowanie do zakupu monitoringu (szkoły, świetlice, park, i in.),
12. Realizacja warsztatów i szkoleń z zakresu profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych, wczesnego wykrywania zagrożenia używania środków odurzających, środków zastępczych itp. dla rodziców, nauczycieli i innych grup związanych z profilaktyką, edukacją oraz rozwiązywaniem problemów uzależnień

Zadanie 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

Termin realizacji – na bieżąco w każdym roku realizacji programu

1. Prowadzenie działań informacyjnych i szkoleniowych dotyczących strategii rozwiązywania problemów wynikających z używania środków odurzających
2. Dofinansowywanie podejmowanych działań przez stowarzyszenia, instytucje oraz osoby fizyczne, działające na terenie gminy Kampinos, których celem statutowym jest rozwiązywanie problemów alkoholowych, propagowanie trzeźwego stylu życia lub edukacji służącej propagowaniu zalet życia bez alkoholu.
3. Wspomaganie działalności Ośrodków Terapii Uzależnień i Współuzależnień.

Zadanie 5

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości

i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Termin realizacji - na bieżąco w każdym roku realizacji programu

1. Współdziałanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, Szkołą Podstawową, Parafią Rzymsko-Katolicką, zakładami Opieki Zdrowotnej, Kuratorami, Sądami oraz Stowarzyszeniami i innymi organizacjami pozarządowymi, których założeniem statutowym jest działalność w obszarze rozwiązywania problemów uzależnieniowych.
2. Udział członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Kampinos w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przemocy w rodzinie i jego grupach roboczych.
3. Kontrola przestrzegania przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż alkoholu, zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Kontrole prowadzi Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych posiadająca imienne upoważnienia wydane przez Wójta Gminy.
4. O stwierdzonych nieprawidłowościach, każdorazowo kontrolujący zawiadamiają Wójta Gminy Kampinos.
5. Występowanie w sądzie, w charakterze oskarżyciela posiłkowego, w sprawach o naruszenie przepisów ujętych w art. 13¹ i 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

VI. Zasady wynagradzania członków Komisji ds. rozwiązywania problemów alkoholowych.

- Komisja liczy 4 osoby w tym: przewodniczący i trzech członków
- Przewodniczący Komisji otrzymuje ryczałt miesięczny w wysokości 400,00 zł brutto;
- Członkowie Komisji otrzymują ryczałt miesięczny w wysokości 250,00 zł brutto.
- Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje zwrot kosztów podróży na zasadach określonych dla pracowników w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z tytułu podróży służbowych.

Finansowanie realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu będzie dokonywane z rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wnoszonych przez prowadzące podmioty gospodarcze.

VII. Przewidywane efekty

Zakładanym efektem realizacji programu jest ograniczenie występowania problemów związanych bezpośrednio z używaniem alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz związanych z uzależnieniami behawioralnymi, a także stworzenie wielopłaszczyznowego, spójnego systemu wsparcia oraz pomocy dla osób i rodzin zagrożonych/dotkniętych problemem uzależnień oraz zwiększenie jego skuteczności poprzez:

- zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach poprzez modyfikowanie stylu życia, wolnego od wszelkich używek, szczególnie wśród dzieci i młodzieży, dzięki realizacji działań profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, tj. informacyjno-edukacyjnych, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych

- podniesienie świadomości społecznej w obszarze uzależnień behawioralnych oraz przyczyn i skutków nadużywania alkoholu i narkotyków
- udzielenie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz zwalczania narkomanii
- zintensyfikowanie działań w stosunku do osób uzależnionych
- zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych problemem uzależnień
- zwiększenie zaangażowania lokalnej społeczności w działania związane z ograniczeniem spożycia napojów alkoholowych, używania substancji psychoaktywnych oraz występowania uzależnień behawioralnych.

Realizacja programu zwiększy skuteczność pomocy kierowanej do rodzin oraz stworzy możliwość współpracy pomiędzy instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień. Oczekiwanym rezultatem wspólnych działań będzie przeciwdziałanie uzależnieniom oraz zagrożeniu wykluczeniem społecznym. Interdyscyplinarne podejście daje możliwość rozwoju, zwiększenia świadomości w środowisku lokalnym, a tym samym podniesienia jakości życia mieszkańców Gminy Kampinos.

VIII. Źródła finansowania programu

Źródłem finansowania zadań programu ustawowo są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z dochodów z tytułu opłat od alkoholu w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml. Realizacja zadań programu może być finansowana również z innych źródeł, m.in.: ze środków własnych budżetu samorządu terytorialnego, ze środków własnych placówek/instytucji/organizacji realizujących gminny program, z dotacji celowych z budżetu państwa czy też ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

IX. Monitorowanie programu

Poszczególne działania i procedury będą podlegać monitoringowi, mającemu na celu stałą poprawę efektywności i szybkości reakcji na zaistniałe zjawisko alkoholizmu i narkomanii oraz uzależnień behawioralnych.

Uzasadnienie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2027, zwany dalej „Programem”, stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy Kampinos na lata 2021-2030.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kampinos na lata 2025-2027, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały, przedstawia zadania własne gminy w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, zgodnie z art. 4¹

¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.

Program zawiera działania w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Źródłem finansowania programu są środki z budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które przeznaczone są na realizację zadań własnych gminy wynikających z przedmiotowych ustaw.